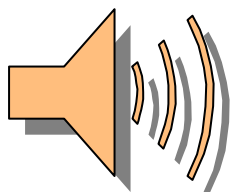

meno:

trieda:

úspešnosť:

ZVUKOVÁ ROVINA JAZYKA

1. Zakrúžkuj len znelé párové spoluhlásky.

k, j, z, m, v, ľ, ď, s, ch, g, n, ž

2. Vysvetli, kde nastalo spodobovanie.

s dedkom ....., so mnou....., k obchodu....., ľahko.....,
bez úlohy....., neodchádzaj!....., roztriedte číslovky!.....,
blízko....., s kamarátmi....., malinovku....., s maslom.....

3. Označ tú vetu, v ktorej je stúpavá melódia.

- A) Panda veľká je symbolom svetového fondu na ochranu prírody.
- B) So slovo tvornou príponou - íčko vytvor čo najviac odvodených slov!
- C) Človek sa úplne prejaví až vtedy, keď zmeria svoje sily s nejakou prekážkou.
- D) Už vieš, prečo si Exupéry pre svoj odkaz vybral práve letca a dieťa – Malého princa?
- E) Kto vynášiel žiarovku?

4. Rozhodni, v ktorom prejave bude tempo reči najpomalšie.

- A) telefonický rozhovor
- B) rozhovor dvoch priateľov o počítačovej hre
- C) výklad témy prozodické javy
- D) reportáž z pretekov Formula 1

Mamička!

Vieš, že dospievam, a je to veľmi zložitý obdobia – sama si tým prešla. Nepochopiteľne sa vo mne strieda smútok a šťastie. Prvé lásky, bolesť, sklamanie, úsmev i plač. Aj ja sa hrám občas na frajera a začínam napodobňovať zlovyky okolia. A zasa tu stojíš Ty, aby si ma podoprela a usmernila... Vieš, mám Ťa veľmi rada a nehovorím Ti to len preto, že v puberte je všetko také ťažké. Ale chcem, aby si to vedela a myslela na túto istotu odo mňa, nech sa stane čokoľvek. Ďakujem, že si, mamička!

(autorom textu je žiačka VIII. ročníka)

5. A) Vyznač prízvuk.

Vieš, že dospievam, a je to veľmi zložitý obdobia – sama si tým prešla.

B) V nasledujúcej vete označ slovo, na ktorom bude dôraz.

Aj ja sa hrám občas na frajera a začínam napodobňovať zlovyky okolia.

A zasa tu stojíš Ty, aby si ma podoprela a usmernila...

6. Predstav si, že recituješ báseň bez interpunkcie a vyznač, kde bude prestávka.
/ - kratšia prestávka, // - dlhšia prestávka

Daniel Hevier : Kým Ťa mám

Príd' odpusť mi
Príd' Vráť mi sny
Do mojich dlaní sa dívaj
Príd' odpusť mi
Tak sa vráť
Dýcham kým ťa mám

7. Zo skupiny tvrdých spoluhlások si vyber jednu a napíš správne desať základových slov, v ktorých po uvedenej spoluhláske napíšeš i, í / y, ý!

d , t, n, l, h, ch, g, k

8. Rytmickej zákon : V prvej vete nájdí slovo, na ktoré sa vzťahuje RZ, v druhej vete označ slovo, ktoré porušuje RZ!

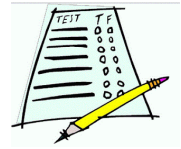
Chat je krátka komunikácia alebo rozhovor dvoch alebo viacerých ľudí prostredníctvom komunikačnej siete.

Internet, hovorovo net alebo sieť je verejne dostupný celosvetový systém vzájomne prepojených počítačových sietí.

9. Odpovedz **ÁNO/NIE**.

Je spodobovanie prozodický jav?	
Sú spoluhlásky dz, dž, ch slabikotvorné?	
Vyskytuje sa v slovenskom jazyku ä po spoluhláskach p, b, m, v?	
Rozlišujeme aj polostúpavú melódiu?	
Má slovenčina pohyblivý prízvuk?	
Využívali štúrovci v básňach pravidelné striedanie prízvučných a neprízvučných slabík?	
Je ô dvojhláska?	
Je diakritika sústava grafických znamienok na členenie textu?	

Prozodické vlastnosti – testujeme sa...

Text:

Akú záhadu skrýva mesto Inkov Machu Picchu?

Čím bolo Machu Picchu vo svojej dobe? Prečo vyzerá, akoby ho náhle opustili?

Podľa archeologických výskumov bolo Machu Picchu vybudované v 15. storočí za vlády kráľa Pachacuteca, najmocnejšieho panovníka inkských dejín. Vzhľadom na polohu na odľahlom mieste, ako aj preto, že na vrch bol ťažký prístup, sa niektorí archeológovia domnievajú, že išlo o súkromnú "rezidenciu" panovníka. Iní zastávajú názor, že to pravdepodobne bola pevnosť, ktorú dal vybudovať Pachacutec s cieľom dobyť Amazonskú panvu. Chrámy, oltáre a observatóriá, porovnateľné s tými v kráľovskom meste Cuzco, naznačujú, že to mohlo byť významné obradné miesto.

Na Machu Picchu je asi stovka terasovitých polí a v múroch domov sa nenájdu dva rovnaké kamene, každý z nich bol totiž opracovaný tak, aby dokonale zapadol na svoje miesto.

(<http://mozgovna.pravda.sk/spolocnost/clanok/19386-aku-zahadu-skryva-mesto-inkov-machu-picchu/>)

1. Ktorá informácia nevyplýva z textu?

- A) Machu Picchu sa rozkladá v Peru.
- B) Machu Picchu bolo mesto Inkov.
- C) Machu Picchu bolo vybudované za vlády kráľa Inkov Pachacuteca.
- D) Základným stavebným materiálom je kameň.

2. Vo vete : *Prečo vyzerá, akoby ho náhle opustili?* je aj polostúpavá melódia?

- A) áno
- B) nie

3. Vieš, že *kipu* je uzlové písmo Inkov? Uvedená veta je:

- A) zisťovacia otázka so stúpavou melódiou
- B) zisťovacia otázka s klesavou melódiou
- C) doplňovacia otázka so stúpavou melódiou
- D) doplňovacia otázka s klesavou melódiou

4. Označ správne určený hlavný i vedľajší prízvuk slova archeologických.

- A) archeologických
- B) archeologických
- C) archeologických
- D) archeologických

5. Označ správnú možnosť:

- A) Spojka **že** v každej vete textu je prízvučná.
- B) Text prednesieme **pomalším** tempom reči, lebo ide o výklad.
- C) V texte o Machu Picchu sa vyskytuje aj **želacia veta**.
- D) V každej vete je niekoľko dôrazov, lebo ide o nové informácie.

6. *Chrámy, oltáre a observatóriá, porovnateľné s tými v kráľovskom meste Cuzco, naznačujú, že to mohlo byť významné obradné miesto.*

Je v tejto vete dôraz na slove obradné miesto?

- A) áno
- B) nie

7. Vyskytuje sa v texte veta, ktorá má stúpavú melódiu?

- A) nie
- B) áno

8. Uved', akú melódiu má nadpis článku:

Akú záhadu skrýva mesto Inkov Machu Picchu?

- A) polostúpavú
- B) klesavú
- C) stúpavú

9. *Prečo vyzerá, akoby **ho** náhle opustili?* Je zámeno ho v tejto vete prízvučné?

- A) nie
- B) áno

10. Akú záhadu skrýva mesto Inkov Machu Picchu?

Môžeme v tejto vete prečítať s dôrazom slovo záhadu?

- A) áno
- B) nie

Skús odhadnúť svoju úspešnosť.

